

Deveta seja zavezniškega sveta

V soboto je bila v Londonu deveta seja zavezniškega vrhovnega vojnega sveta, na kateri so bili sprejeti sklepi glede operacij na Norveškem in zavarovanja položaja na Sredozemlju

LONDON, 29. aprila. Havas. V soboto je bila tu deveta seja vrhovnega zavezniškega vojnega sveta. Francijo so zastopali na tej seji Reynaud, Daladier, Campinchi, Laurent-Eynac, general Gamelin, admiral Darlan, general Vuillemin in general Corvin, Anglijo pa Chamberlain, Halifax, Churchill, Stanley, sir Hoare, sir Alexander Cadogan, sir Cyril Newall in sir Edmund Ironside. Na seji so bili tudi še zastopniki poljske in norveške vlade. V bistvu je bila ta seja nadaljevanje osme, ki je bila nedavno v Parizu. Člani vrhovnega zavezniškega vojnega sveta so se zbrali k seji v soboto ob 14.30 v Downing Streetu 10. Seja je bila kratka. Vrhovni svet je sprejel soglasno razne sklepe, ki se nanašajo na sedanji položaj vojnih operacij. Razpravljali so tudi o raznih možnostih, ki bi utegnile nastati v najbližnji bodočnosti in o ukrepih, ki bi bili v tem primeru potrebni.

PARIZ, 29. aprila. Havas. Dejstvo, da je bila v tako kratkem presledku po osmi seji v soboto sklicana v vsej tajnosti že deveta seja zavezniškega vrhovnega vojnega sveta, se tolmači v poučenih krogih, kakor tudi v tisku, tako, da terja

razvoj dogodkov naglo ukrepe, ki naj se izvrše v popolni soglasnosti vseh zaveznikov. O razpravah in sklepih seje ni bilo izdano nobeno poročilo, vendar se zagotavlja, da je bilo na njej največ govora o položaju na Norveškem in korakih, ki so s strani zaveznikov potrebni za nadaljnje uspešne operacije proti nemški akciji. Gotovo je, da bodo zavezniki sedaj pospešili svoje bojne operacije na omenjeni fronti. Prav tako so pa na seji vrhovnega zavezniškega vojnega sveta razpravljali tudi o položaju na Sredozemlju, s posebnim ozirom na zadržanje

Italije. Tudi v tem oziru je bilo sklenjeno, da morajo biti zavezniki stalno pripravljeni na vse primere. Kakor se dalje izve, je bilo na tej seji znova potrjeno, da bodo zavezniki takoj prihiteli na pomoč vsaki državi na Sredozemlju ali na evropskem jugovzhodu, ki bi bila od katerekoli strani napadena in bi se napadalcu postavila v bran, in to ne oziroma se na to, ali so ji bile že prej dane formalne garancije ali ne. Noben napad na tem področju zato ne bi mogel ostati niti za trenutek lokaliziran. O tem si morajo biti vsi na jasnem.

Nadaljevanje lokalnih spopadov na Norveškem

Niti Nemci niti zavezniki ne poročajo o večjih bojnih operacijah — Sedanji položaj pomeni šele priprave za večje spopade

NEMSKO POROČILO

BERLIN, 29. aprila. DNB. Vrhovno poveljstvo poroča: Nemške čete na Norveškem se bojujejo dalje z uspehom. Po vsod, kjer se nam je sovražnik postavil v bran, smo ga strli. Naš pohod se naglo nadaljuje. Pri vseh operacijah so podpirale naše čete letalske formacije. Posebno so obstreljevale sovražno zaledje in prometne naprave. Dne 27. aprila smo zajeli več ujetnikov Angležev, med njimi tudi nekega polkovnika, poveljnika Leicestercev. Delo za pomiritev Norveške se povsod nadaljuje. Po našem zavzetju Bosa so sovražniki pometali od sebe orožje in po-begnili v gore. Na področju Stavangerja smo ujeli 241 častnikov in 2921 mož, med njimi več angleških letalcev. Tam smo zaplenili tudi 22 topov in 267 strojnic. Mimo tega smo zasedli sovražnikove obrežne baterije. Angleži so nadaljevali obstreljevanje Narvika. Letala so ovirala izkrcavanje pri Harstadu in Andalsnesu kljub ostremu streljanju protiletalskih to-

pov. Pred Narvikom je neko nemško letalo vrglo težko bombo na neko angleško križarko. Pri Andalsnesu je bila dalje večkrat zadeta neka druga angleška križarka. V Molskem fjordu smo potopili tri angleške transportne ladje s skupno tonazlo 12.000 ton. Dalje smo poškodovali še štiri druge transportne ladje s skupno tonazlo 23.000 ton. Nad Severnim morjem smo zbili neko angleško letalo, dve smo pa uničili na kopnem. Eno naše letalo se ni več vrnilo. Na zahodu nobenih posebnih dogodkov.

NEMSKI DEMANTI

BERLIN, 29. apr. DNB. Z odločujočega mesta zanikajo vesti angleške agencije Reuter, da so nemški bombniki napadli prebivalstvo nezaščitenega norveškega mesta Alesunda. Letalci napadajo mesta in vasi šele tedaj, če se v njih ugnezdiyo sovražne čete.

ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 29. apr. Reuter. Po poročilih iz Norveške so norveške in angleške čete

zadržale sovražnika v gorah južno od Trondhjema. Glavni boji se bijejo še vedno pri kraju Quam v dolini Gudbrandsdal, kjer drže zavezniške čete trdno v rokah svoje postojanke. Tu so bili odbiti vsi nemški poizkusi, da bi si izbojevali dohod do važnega križišča Dombasa. Medtem so pa Nemci poslali dve četi, ki naj bi napadli naše postojanke iz doline Sestev v smeri vzhoda s planinskih poti, ki vodijo k železniški progi severno od Dombasa. Nemški namen je odrezati zavezniške čete pri Quamu od čet, ki stoje na ozemlju južno od Trondhjema. Močne angleške čete so zasedle področje Jerkina na železniški progi Dombas-Steren, ob kateri napredujejo norveške edince. Kakor se je izvedelo, se Nemci na vzhodu utrjujejo, kakor tudi na področju Rørosa ter južnovzhodno od Trondhjema s ciljem, da uredijo stabilna oporišča za svoje operacije v osrednji Norveški. Nemške čete v dolini Ester se razporejajo. Nadaljnje prodiranje Nemcev na sever je presekano.

ZAVAROVANJE NARVIKA

LONDON, 29. apr. Havas. Vojni dopisnik »Press Association« piše, da je polaganje min pred vhomom v fjord Narvika in ob Lofotskih otokih v svezi s tem, da se dokončno prepreči dohod nemškim vojnim kakor trgovskim parnikom v to važno luko norveškega severa. Nemci v Narviku so tako obkoljeni s kopna kakor morja. Napad iz zraka bi imel le malo uspeha.

GLAS »TIMESOV«

LONDON, 29. apr. Reuter. (Avala). Vojni strokovnjak »Timesov« piše k položaju na Norveškem, da je treba priznati, da je trenutek neposrednega osvajanja Trondhjema za enkrat odložen. Boji se pa bodo ogorčeno nadaljevali. Boj Nemčije, ki se je začel kot prava avantura z vsemi prilastki izdajstva med narodom v notranjosti Norveške same, je stal Nemce zelo drage žrtve že samo v tem, če ocenimo njih izgube v ladjah in številu vojaštva, ki leži na dnu Skageraka in Kattgata. Brez ozira na kakršnokoli prodiranje Nemcev na južnem Norveškem, se bo obkoljevanje njihovih postojank nadaljevalo, dokler ne bodo odrezani od domovine drago plačali svoj davek.

Energična deklaracija norveške vlade

NEKJE NA NORVEŠKEM, 29. apr. Reuter. (Avala). Norveška vlada je iz svojega neznane sedeža objavila deklaracijo, v kateri pravi med drugim: »Borili se bomo tako dolgo, dokler ne bodo napadalec pregnani iz naše države. Vlada je ponovno dolžna izraziti veliko hvaležnost Angliji in Franciji ter Poljski za poslano pomoč. Norveški narod ne bo nikoli dovolil, da bi ga kdo teroriziral po svoje in bombardiral nedolžno prebivalstvo. Zna ceniti svobodo in bo izdržal vojno proti zavojalcem. Nemčija je 26. aprila izjavila, da je v vojnem stanju z nami, kar smo izvedeli šele po radiu. Vlada pa ve, da je bilo to vojno stanje zanj že v noči od 8. na 9. t. m., ko je rajši napadel nas in vdrl v državo na mnogih krajih po zrelem načrtu. Napadalec so nastopali proti vsem predpisom

mednarodnega prava in posedali deželo, ki ni napravila najmanjšega akta razloga za takšno nasilno dejanje. Nemci so puščili vasi in mesta, v katerih sploh ni bilo ne vojaštva ne vojnih objektov. Delali so to samo zato, ker so jim smatrali za cilj svojih operacij. Nemška vlada pravi, da je izdala nalog svojim četam, spoštovati civilno prebivalstvo. Medtem je norveška vlada sama na sebi izkusila, koliko so se Nemci tega držali. Norveški narod razume to in se bo znal boriti za svobodo in niti malo ne pomišlja, da bi se priključil zavojalcem. Vojna napoved od strani Nemčije takšnega zadržanja Norvežanov niti malo ne bo izpremenila. Vojna se bo nadaljevala, dokler ne bo Norveška po zmagi spet izšla svobodna in neodvisna v življenje.»

Za popoln sporazum južnih Slovanov

SOFIJA, 29. aprila. »Dnes« piše med drugim, da »vlada tako v Beogradu kot v Sofiji prepričanje, da se je v zadnjih petih letih ozračje med obema prestolnicama zelo razvedrilo. Tako v Beogradu kakor v Sofiji vedo, da je duh Srbov in Bolgarov herojski in da bo kršitev njih nevtiralnosti brez dvoma naletela na močan odpor. Vsi pa še ne razumejo, kolikšnega pomena bi bilo za Balkan, če bi Srbi in Bolgari poravnali med seboj še

vsa nesoglasja in izravnali svoje skupne poglede na južnovzhodno Evropo. Realizem balkanske politike bi mnogo pridobil, če bi se Beograd in Sofija naslonila rame k ramenu. Predstavniki bolgarskega in jugoslovanskega javnega mnenja so dolžni, pomagati k resničnemu sporazumu med Beogradom in Sofijo. Sporazum, proti kateremu ne bo moglo biti ugovorov ne v Rimu, Parizu, Londonu ali Moskvi.»

Nove angleške bojne ladie

LONDON, 29. aprila. »News Chronicle« poroča, da je v Angliji dograjenih pet novih bojnih ladij z imeni »King George V.«, »Prince of Wales«, »Duke of York«, »Jellicoe« in »Beatty«. Te vojne ladje so že odplule na svojo prvo poskusno vožnjo. Ladje so bile zgrajene v rekordno naglem času, ker bi po prvotnem načrtu morale biti spuščene v morje šele prihodnje leto. Te ladje imajo vsaka po 35.000 ton in so

oborožene razen z manjšimi tudi z 10 velikimi topovi kalibra 32.6 cm. Njihova brzina dosega 30 vozlov. Tudi so bolj zavarovane proti podmornicam in napadom iz zraka, kakor n. pr. »Nelson« in »Rodney«. Oklepna zaščita znaša 40 odstotkov celokupne tonaze. Razen tega se pa grade še 4 bojne ladje tipa »Lion« s po 40.000 tonami, dovršene pa ne bodo še letoš.

Pred spopadom na vseh frontah

LONDON, 29. aprila. Reuter. (Avala). Diplomatski urednik »Daily Telegrapha« piše, da je vedno več dokazov, kako se vojna počasi približava splošnemu spopadu na vseh frontah in ne le na dosedanjih popriščih. V postev bodo prišle meje, ki so bile do sedaj očuvane pred ognjem topov. Zavezniki trdijo, da so se naravnosocialistični vodje odločili, riskirati, da bi se končna odločitev dosegla še v konca letošnjega leta. Najpazljiveje proučavajo možnost, da bi zdaj Nemci skušali predreti neke na drugem kraju.

Zato toliko lažnega obtoževanja angleškega letalstva, češ da bombardirajo nezaščiten kraje, da bi tako po metodah, ki so jih meli Nemci že na Poljskem, prikrili svoje bodoče namene nenadnega vpada v mirne pokrajine.

Mariborska napoved. Prevladovalo bo oblačno vreme, ponekod bo še deževalo. Včeraj je bila najvišja toplota 16,8, danes najnižja 10,5, opoldne 14,0. Dežja je padlo 32,7 mm.

Hooverjeva izjava Hitlerju

NEW YORK, 29. apr. Reuter. (Avala.) Na čast generalu Josefu Halterju, ministru brez portfelja poljske vlade v emigraciji, je bila prirejena svečana večerja. Halter je prepotoval USA in bivši predsednik Zedinjenih držav Hoover je v pogovoru z njim dejal, da »mir ni mogoč vse dolej, dokler bo nekdo po svojih volji ugrabljaj narodom neodvisnost. Veliki duh naroda, ki je zdaj usuznjen tujcu, ne more pro-

pasti po nacističnih metodah. Veličina poljskega naroda bo spet vstala v življenje. Halter je obrazložil Hooverju vse probleme poljske vlade v Franciji.

STEINHART POTUJE NA DOPUST

BERLIN, 29. aprila. DNB. Ameriški poslanik v Moskvi, Steinhart, je odpotoval v USA na daljši dopust. Potuje preko Budimpešte v Genovo, kjer se bo ukrcal na ladjo.

Fašistični imperij ne more ostati ob strani

Grandijev govor ob sklepu zasedanja fašistične korporacijske zbornice — Članek berlinske revije — Film o Hitlerju v Rimu — Počastitev dr. Franka

RIM, 29. aprila. Stefani. Ob sklepu zasedanja fašistične korporacijske zbornice v Rimu je imel govor njen predsednik Grandi, bivši italijanski veleposlanik v Londonu. Grandi je med ostalim dejal: »Fašistična korporacijska zbornica se je sešla v burnem času evropskih dogajanj, v času, ki lahko temeljito spremeni podobo Evrope in svet. Fašistični imperij zato ne more ostati sam ob strani sprčo teh dogodkov. Italijanski narod se zave da svoje odgovornosti in svojih dolžnosti. To tudi ne bi moglo biti drugače, kadar se odloča usoda sedanjih in bodočih generacij. Sedanji dogodki niso iznenadili Italije, ker se je v teh 20 letih, odkar jo vodi Mussolini, temeljito pripravila na vse tako v duhovnem kakor v vojaškem oziru. Obrnjen proti Mussoliniju je Grandi dejal: Vi ste vodili italijanski narod v miru in delu, kakor ga vodite tudi v boju. Vi ste mu dali nezomljivo vero in moč. Vi ste mu ustvarili imperij. Italijanski narod je z vami in gre za vami pri

vašem velikem delu. Od Alp do Indijskega oceana predstavlja italijanski narod kompaktno borbeno enoto 45 milijonov ljudi, zbranih okoli Nj. Velicanstva cesarja. Od včeraj je naša parola: Neomajna zvestoba vam, duce!«

BERLIN, 29. aprila. United Press. Pod naslovom »Propast Anglije« je objavil časopis »Rim - Berlin - Tokio« članek, ki je signiran s tremi zvezdicami, iz česar je mogoče sklepati, da prihaja iz neposredne bližine nemškega zunanega ministrstva. Članek pravi, da so prizadevanja Anglije, da bi pridobila na svojo stran balkanske države, propadla. Italija, ki vlada nad južnovzhodno Evropo s strani in z bokov, je dobro pripravljena. Njeno politiko določa fundamentalno dejstvo, da med Italijo in Anglijo ne more biti nobenega iskrenega prijateljstva, ampak samo naravno sovraštvo. Anglija je ostala s svojo vazalno Francijo popolnoma osamljena. Narodi sveta

zasledujejo z napetostjo sedanjí boj dveh svetov. Angleški svet bo v tem boju propadel, o tem ne bore biti nobenega dvoma, in šele potem, ko se bo to zgodilo, bo nastala nova era zgodovine.

RIM, 29. apr. Stefani. V velikem kinu so predstavljali sinoči dva filma iz Hitlerjevega življenja. Navzočni so bili ugledni predstavniki italijanskih oblastev in nemške kolonije v Rimu. Med njimi je bil tudi vodja nemške mladine. Dvorano je zasedlo blizu 1000 članov italijanske liktorske mladine. Po predstavi so bile prijateljske manifestacije za Nemčijo.

BERLIN, 29. apr. DNB. Na svečan način je bila izročena v Modeni diploma častnega doktorja univerze generalnemu guvernerju Poljske, dr. Franku. V svojem govoru je dr. Frank poudaril važno vlogo Italije na juridičnem polju. Prepričan je, da bosta Italija in Nemčija dali v bodočnosti zgled pravilno razumevane pravne kulture narodov.

Domaci zapiski

Akcijski odbor SDS v Mariboru naznaja, da bo prihodnja seja v petek, 3. maja ob 20. v starem lokalu. Pisarna AO je v Mariboru. Ob jarku 6, pritličje levo. Sodelavcem in prijateljem je na razpolago vsak dan od 10. do 12. ure.

Konferenca slovenskih radikalov. Slovenski radikali so imeli v Ljubljani konferenco zaupnikov iz Slovenije. Po poročilih gg. dr. Puca in Koruna se je razvila živahna debata o aktualnih vprašanjih. Na koncu je bila soglasno sprejeta resolucija za neomajno ljubezen iz zvestobo vseh Slovencev do domovine Jugoslavije in odločnost, braniti njeno neokrnjenost in samostojnost. Resolucija izrekla zaupanje šefu narodne radikalne stranke g. Aci Stanojeviću, da bo nadaljeval svoje napore za zedinjenje vseh radikalov, češ, da brez močne in konsolidirane narodne radikalne stranke ni mogoča izvedba začete sporazumne ureditve sožitja Slovencev, Hrvatov in Srbov.

ISLANDSKI KONZUL V USA

WASHINGTON, 29. apr. Havas. Ameriška vlada je priznala islandskega konzula Gotoga, islandska pa ameriškega konzula Kanohana.

Švedska se ne bo pustila uspavati

STOCKHOLM, 29. aprila. Exchange Telegraph. Po zadnjem govoru nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa je zavlado na Švedskem malo pomirjenje in se splošno misli, da se neposrednega napada v tem trenutku ni treba bati. Vkrčevanje nemških čet na Baltu je, kakor se zdi, samo v zvezi z nemškim pošiljanjem okrepitev na Norveško. Kljub temu pa se švedska ne pusti uspavati in se dobro zaveda, da ne more zaupati nobenim besedam in obljubam. Zaradi tega nadaljuje vlada svoje priprave za obrambo pred

vsakim napadom. Poostreni so bili znova ukrepi proti tujcem, kateri so deloma izgnani, deloma pa jim je prepovedano vsako bivanje v nekaterih krajih in pokrajinah. Zlasti se ne smejo muditi v pristaniščih in na važnih prometnih križiščih. Prav tako je bila odredjena stražna služba, katere naloga je preprečiti spuščanje tujcev na švedska tla s padali iz letal. Z vsa naglico se grade zavetišča proti napadom iz zraka. Razdeljevanje hrane je že racionalizirano. Tudi na obalah in na mejah se nadaljujejo obrambne priprave.

Nova napetost med Romuni in Rusi

BUDIMPESTA, 29. aprila. »A Nap« poroča, da so se odnosi med Romunijo in Sovjetsko zvezo v zadnjih dneh zopet oostri. Na obeh straneh meje v Besarabiji so bile okrepljene vojaške postojanke in dogodilo se je tudi nekaj obmejnih incidentov. To ustvarja v Romuniji zaskrbljenost, ki se odkriva zlasti v raznih ukrepih

vlade. Razen tega išče Romunija vedno bolj stikov z Italijo, od katere pričakuje zavarovanje svojega položaja nasproti Sovjetski zvezi. V Bukarešti vendarle mislijo, da ni še nobene neposredne nevarnosti, računajo pa za bodočnost z vsemi eventualnostmi.

Slovaška polemika z Madžari

BRATISLAVA, 29. apr. Slovak Press. Glavni organ Slovaške »Slovak« se bavi v članku »Svetoštetfanska ideja« s problemom Podonavja in piše med drugim: »Ko so Madžari zasedli Panonijo, so našli tam, kar je že zgradil Pribinov sin Kocelj. Tam so že bili samostani in gradovi, v katerih je vladal krščanski duh. Na tem duhu je gradil sv. Štefan svoje veliko delo, dokler ni prejel madžarski narod krščanske vere. Pri tem so imeli Slovaki velik delež. Desetina duhovnikov, ki jih je dal izučiti Pribina, je imela naslednike, ki so skupaj s češkimi in nemškimi duhovniki pokristjanili Madžare. Pod vplivom delovanja sv. Cirila in Metoda davno prej, preden so prišli Madžari v Po-

donavje, smo Slovaki mnogo prispevali h katolicizmu Madžarov, kakor ti sami. Imeli smo svoja mesta, vasi, jezik in kulturo v lastnem jeziku mnogo prej kakor Madžari. Svetoštetfanska ideja je tedaj le zapoznala madžarska veja dela sv. Cirila in Metoda. Čemu naj tedaj slovanski narodi Podonavja teže k svetoštetfanski kroni, če so imeli že davno prej svojo kulturo kakor Madžari? Če pravi madžarski ministrski predsednik: »Ako se vračamo tja, kjer smo živeli pred 900 leti, tedaj bomo imeli možnost, da živimo še nadaljnjih 900 let,« pravimo mi: »Ako se vrne- mo tja, kjer smo živeli pred 1200 leti, bomo imeli zagotovilo, da bomo živeli še najmanj 1200 let v Podonavju.«

Fritz von Opel izpuščen

GIBRALTAR, 29. aprila. Exchange Telegraph. Kakor znano, je bil zajet tu nemški industrijec Fritz von Opel, ki je potoval iz Amerike na neki ladji pod napačnim imenom. Sedaj pa so Opla izpustili, ker se je zanj zavzela Švica. Opel je namreč državljani kneževine Lichtensteinske, katero zastopa diplomatsko v tujem svetu Švica, sicer pa živi stalno v St. Moritzu v Švici.

AMNESTIJA V ROMUNIJU

BUKAREŠTA, 29. aprila. Stefani. Kraj

Karol je podpisal zakon, ki pušča na svobodo vse, ki so bili kaznovani po zakonu o zaščiti države.

NEMCI IRONIZIRAJO

BERLIN, 29. aprila. DNB. Nemški listi ironizirajo angleške propagandne vesti, kako da so Nemci ogrožali kralja Haakona, ki da so ga rešili zavezniki z izkrčevanjem svojih čet na Norveškem.

PETROLEJSKI VRELCI V TURČIJI

LONDON, 29. aprila. Havas. Predsednik turške vlade je odpotoval v južnovzhodno Anatolijo, da si na licu mesta ogleda novo izsledene petrolejske vrelce.

Ribbentropov govor in njega odmevi

BERLIN, 29. apr. DNB. Nemški zunanji minister von Ribbentrop je imel v soboto pred predstavniki diplomatov in časnikarjev govor, v katerem je govoril o raznih dokumentih, iz katerih je razvidno, da Nemčije ne zadene nobena krivda za sedanjo vojno. Zlasti Anglija in Francija nista imeli nobenega pametnega razloga za napoved vojne Nemčiji, ker je Nemčija ponovno naglasila, da želi živeti z njima v miru. Toda tudi po klonitvi Poljske so Angleži in Francozi stalno iskali možnosti za razširitev vojne na nova področja. Ribbentrop je navajal kot dokaz razne govore zaveznikov državnikov. Prvič so hoteli to doseči pod pretvezo pomoči Finski. Nato so pripravljali zasedbo Norveške in Nemci so jih samo prehiteli. Norveška vlada se zaveznikiškim načrtom ni uprla, kakor se je švedska. Ribbentrop je prečital nato dolgo izjavo o vseh nemških ugotovitvah in podal še nekaj drugih pojasnil.

LONDON, 29. aprila. (Avala.) Reuter. Angleški listi se vprašujejo, zakaj je sploh von Ribbentrop imel svoj govor. »Daily Telegraph« poroča iz Curiha, da je neki opazovalec javil listu, da tvorijo najboljše propagando za njihov tisk nemški propagatorji sami. List dostavlja, da se iz tega najbolje vidi, kaj je moglo navdah-

niti von Ribbentropov govor. Spiker ameriškega radia »Columbia Corporation« je nemško taktiko najbolje očrtal, ko je naštel celo vrsto dokumentov avstrijske, češke, poljske in danske usode. »Times« naglašajo, da je bil von Ribbentrop listi, ki je prepričeval svojega vodjo, da Anglija samo bluffira, da bo Francija zapustila Veliko Britanijo, da se bodo dominioni takoj odcepili od matične zemlje, da se bo ves svet odcepil od Anglije, tlačitelja narodov. Ribbentrop mora zdaj prevzemati nase propagandno vlogo Goebbelsa. Zdaj postaja svet jasno, da se more norveški narod nasloniti na jasno in odločno oporo zaveznikov. Nemški račun, streti na mah odpor oslabilenega nevtralnega naroda, se ni obnesel.

NEKJE NA NORVEŠKEM, 29. apr. Avala. Norveški zunanji minister izjavlja, da ni resnična trditve von Ribbentropa, da je Norveška vedela za namero Velike Britanije, položiti mine v njenih teritorialnih vodah in da je tak načrt odobrila. Nihče, najmanj pa Nemčija more trditi, da je Norveška kršila svojo nevtralnost.

Topla hrvatska počastitev kneza namestnika Pavla

Visoko madžarsko odlikovanje — Italijani o politiki naše vlade — Poglobitev stikov z Madžarsko

ZAGREB, 29. apr. Ob priliki 48. rojstnega dne Nj. Viš. kneza namestnika Pavla, ki je po nalogu regenta Horthyja prejel iz rok madžarskega poslanika v Beogradu Bessena najvišje madžarsko odlikovanje, Veliki križec za zasluge z ogrlico, je »Hrvatski Dnevnik« napisal tople uvodnik, v katerem pravi med drugim: »Ugled, ki ga je knez namestnik Pavle s spretno zunanjo politiko dosegel tudi v utrditvi države na znotraj, se občuti povsod, kjer gre za važne odločitve. Tudi uredba o financiranju banovine Hrvatske je kot nov člen v verigi državne politike unesena samo zato, ker je pokazal knez namestnik krepko voljo, izvesti do kraja sporazum, dosežen lani 26. avgusta. Že zdaj lahko rečemo, da si je knez Pavle zagotovil častno mesto ne samo v zgodovini Jugoslavije nego tudi v zgodovini vsega evropskega jugovzhoda. Vestno skrbi za Jugoslavijo, da bi postala močna. Viri te moči so trdni:

eden je v notranjem miru, drugi v dobri zunanji politiki, tretji v njeni obrambni sposobnosti. Iz vseh teh virov pljuska življenjska sila državne zajednice, osnovane za veliko nalogo. Harmoniziranje odnosov med Hrvati, Srbi in Slovenci je povoljno delovalo na ugled naše države na zunaj ter na okrepitev njene obrambne sile. Čeprav se ni doseženo vse za Hrvate, vendar ti sodelujejo v korist države. Sile, ki jih daje hrvatski narod državi, usluge, ki jih je napravil pri tem dr. Maček so neprecenljive. Knez namestnik Pavle prehaja ne samo v zgodovino Jugoslavije, temveč tudi v zgodovino hrvatskega naroda kot svetel lik, ki zbujá spoštovanje.«

RIM, 29. apr. »L'Avenire« se bavi v daljšem članku s prilikami v Jugoslaviji in pravi, da »vlada v tej državi popoln red in mir. V nekaterih dneh je zavladovala zaradi raznih razlogov neka psihoza,

zdaj pa ima narod veliko zaupanje v dobro politiko svoje vlade. Isto velja tudi za hrvatski narod, ki ve, da Beograd brez znanja in sporazuma z dr. Mačkom nič ne ukrene.«

BUDIMPEŠTA, 29. apr. Madžarski listi prinašajo tople pisane članke o odnosih med Jugoslavijo in Madžarsko. Pravijo, da se bo gospodarski promet med obema državama zelo pospešil. V svojem članku, ki ga je dal dr. Andres »Pester Lloyd«, ugotavlja z zadovoljstvom, da se obe državi trudita v iskreni želji, zblížati se na prijateljskih čustvih. »Hrvatski Dnevnik« v komentarju temu dostavlja, da je ozračje na Madžarskem za to zblížanje odlično, ker hoče tako tudi madžarski narod. Politiki ne morejo preko želja naroda, Regent Horthy sam je prvi zagovornik in aktivni delavec za iskreno sodelovanje Madžarske z Jugoslavijo.«

BEOGRAJSKI PEVCI V SOFIJI

SOFIJA, 29. aprila. BTA. Semkaj je prispel mešani zbor železničarskega pevskega društva iz Beograda. Na postaji so jih pričakali člani bolgarskega železničarskega zbora, ki so zapeli jugoslovansko himno v trenutku, ko je vozil vlak h peronu. Po izmenjanih pozdravih so jugoslovanski železničarji zapeli bolgarsko himno. Drevi bo imelo beograjsko pevsko društvo v Sofiji velik koncert.

STIPENDIJE ZA SLOVAŠKE STUDENTE V NEMČIJI

BRATISLAVA, 29. apr. Slovaški institut za tujino javlja, da je nemška vlada odobrila stipendije 15 slovaškim tehnikom za studije na Berlinski univerzi. Studenti ne plačajo nikakih taks, na mesec dobe še 50 mark podpore. Razčeljene bodo stipendije za obisk slovaških studentov tudi na ostalih univerzah Nemčije.

Novice

Poiščimo in dvignimo slovenske talente

Vsem so znane razne študijske podpore oblasti odn. raznih ustanov za srednješolce in akademike. Kdor je hotel dobiti takšno študijsko podporo, se je moral že nahajati na srednji šoli odn. univerzi. Poleg odličnih učnih sposobnosti je moral tak prosilec imeti še razne druge pogoje. Tem študentom se moramo zahvaliti za marsikatero slovenskega znanstvenika in umetnika, ki bi sicer še nerazviti in nerazgledani pot običajnega povprečnega.

Zal dosedanja sistem študijskih stipendij ni bil popoln in zadovoljiv. Na podeželskih šolah v gospodarsko in kulturno zaostalih predelih naše domovine so pogosto dovrševali obvezno ljudskošolsko dolžnost odlični učenci, ki so bili že kot otroci izredni in pozornost vzbujajoči talenti v tej ali oni panogi znanosti, umetnosti, gospodarstva itd. Zal ni bilo finančnih sredstev za nadaljni študij teh učencev. Tako so nam n. pr. umirali mnogi talenti ob neprikladnem delu, skrili po neštetihih grabah haloških viničarjev. O tem bi nam lahko ljudskošolski učitelji mnogo poročali.

Temu zlu je odpomogla kr. banska uprava s tem, da bo v bodoče postavljala vsako leto posebno vsoto v banovinski proračun ter s pravilnikom o podeljevanju podpor izredno talentiranim ljudskošolskim učencem, ki bi se sicer radi pomanjkanja denarnih sredstev ne mogli šolati, omogočila nadaljni študij na srednjih, strokovnih ali visokih šolah.

Na šolskih upravitelstvih posameznih ljudskih šol širom slovenske domovine je, da v 4. odn. 5. oddelku svoje šole pošljejo res izredno nadarjene in pridne

učenke odn. učenke, ki bi se želeli s študijem spopinjati, a so preravn. Potrebne podatke takšnih učencev dostavi preko okrajnega šolskega nadzornika kr. banski upravi. Prosvetni oddelki na banski upravi izbere nato izmed predlaganih tretjino ter jih pokliče v Ljubljano na posebno psihotehnično preizkušnjo na banovinski poklicni posvetovalnici. Po dobljenih znanstvenih izsledkih sprejme na predlog prosvetnega oddelka ban določeno število učencev med banovinske študijske podpirance ter odredi vsakemu višino mesečne podpore v sledečem šolskem letu. Če kaže kdo izredno sposobnost in talent za določeno kulturno, znanstveno, umetniško ali gospodarsko panogo se mu lahko določi tudi vrste šole.

Poleg ljudskošolskih učencev se lahko sprejmejo med banovinske študijske podpirance tudi dijaki srednjih in njim sličnih šol kot tudi visokošolci, ki so preravn. ter bi sami ne mogli dovršiti svojih študij.

Vsekakor je ta novost znanstvenega preizkuševanja resničnih sposobnosti in nagnjenj za znanstveno odn. umetniško-kvalitetno udejstvovanje bodočih banovinskih podpirancev zelo sodobna ter se

bo najbrže, vsaj kot kažejo nešteti ameriški, nemški in francoski preizkusi, tudi zelo posrečila. Na ta način se bo smotreno omogočilo dovršiti strokovne, srednje in visokošolske študije resničnim izrednim talentom, ki bodo lahko razvili svoje izredne sposobnosti ob najvišjih virih ter ob najširši razgledanosti in poglobljenosti v svojo specialno področje in nato svoje sile z vso koristjo posvetili slovenskemu narodu in naši državi.

Do sedaj smo mnogo in upravičeno tožili o zgubljenih talentih, ki se niso mogli razviti, uveljaviti in koristiti naši kulturni skupnosti. Z novim postopkom pa je dana možnost, da vsaj gotovi del teh talentov razvijemo in dvignemo. Treba jih je le odkriti, storiti potrebne korake ter jim omogočiti preizkušnjo. To pa je zadeva naših vaških poklicnih prosvetnih delavcev in referentov. Podeželskemu učitelstvu je sedaj omogočeno s smotrnim predlaganjem revnih nadarjenec sodelovanje pri dvigu kadra slovenskih znanstvenikov in umetnikov. Po poteku 2 do 3 desetletij pa bomo lahko ugotavljali že prve rezultate tega novega poizkusa podeljevanja študijskih podpor.

Naša trgovinska mornarica

Letos 1. januarja je štela naša trgovinska mornarica 185 parnikov, od katerih je bilo 79 parnikov za dolge plovbe, 14 za velike obrežne plovbe, 92 pa za male obrežne plovbe. Skupna tonaza teh parnikov je znašala 596.655 ton. Zadnje čase se je število trgovskih parnikov zmanj-

šalo. Trgovinska mornarica je zgubila štiri parnike: »Avala« je naselil v Južni Afriki, »Carica Milica« in »Slava« sta zaletela na mino, »Vidov dan« pa se je ponesrečil pri Singapuru. Prodali pa smo v tujino tri parnike.

Svetini sta dve cerkvi, velika Marijina in mala Križeva. Strela je udarila najprej v zvonik velike cerkve, strelovod pa je strela odpeljal brez škode v zemljo, potem je udarila strela še v zvonik male cerkve, ki nima strelovoda. K sreči strela ni vžgala, pokvarila je samo vetrnice v zvonikovih linah. Nato pa je strela vžgala gospodarsko poslopje posestnika Godca na Mrzli Planini. Poslopje je s celim inventarjem popolnoma zgorelo. Zrtev ognja je postalo tudi več sodov pijače. Škoda je velika.

c Zgorelo je v Strančah pri Frankolovem gospodarsko poslopje pos. Smida. Škoda je precejšnja, kako je ogenj nastal, ni znano.

c Novi grobovi. Na Hribu sv. Jožefa 40 je umrla 67 letna zasebnica Neža Sporn. — V bolnišnici sta umrli 64 letni dninar brez stalnega bivališča Mihael Hafner in hčerka posestnikovega sina Kuder Marija iz Levca pri Celju.

c Z bodalom je zabodel v trebuh v neki pisarni v Velenju neki moški 39 letnega

Ptuj

Lep „Slovanski večer“ v Ptuj

Naraščajski odsek Sokolskega društva v Ptuj je priredil 26. aprila v Mestnem gledališču uspeli slovanski večer. Dijak Ivanšek Fran je že z uvodno jedrnatno besedo navdušil občinstvo. Dejal je med drugim: „V času, ko so se mrtvaške sence prikradle na sonce in se ves svet potaplja v blaznosti dvajsetega stoletja, stopamo danes pred vas s svojim „Slovanskim večerom“. Radi bi vam v nekoliko bežnih obrisih in minutah prikazali vsaj del one slovanske ustvarjalne moči, ki se preliva iz najgloblje poezije v melodično glasbo, iz glasbe v naroden ples, in skupaj tvori zdravo, nepokvarjeno slovansko dušo, ki je tolikim ljudem in narodom trn v peti. A duh je večni, ne bo ga mogla strela ne najpopolnejša moderna tehnika, ne težka, kruta past. Dvignil se bo vedno močnejši in poživljen.“ Sledile so telovadne, glasbene in recitacijske točke. Izmed telovadnih točk, ki so žele sicer vse priznanje kot so polkinci ples, češka beseda, ki bi ji trebalo več živahnosti in sproščenosti, da bi zrcalila tamošnje narodne plesne, dalje srbska kola, predelana po telovadnih pravilih, je bila najboljša točka „Volja in hrepenenje“, ki jo je izvajal moški naraščaj pod vodstvom dijaka Rakuša. Zanimiva je bila po svojih gibih, ki niso bili prav nič sistematični, vsak telovadec je izvajal svoje gibe, medtem pa so gibi vseh poudarjali za-

POŠTNE POLOŽNICE SO DANES LISTU PRILOŽENE. CENJ. NAROČNIKE PROSIMO, NAJ ČIMPREJ NAKAŽEJO NAROČNINO, DA JIM NE UGASNE PRAVICA ZA ZAVAROVALNINO NA 10.000 DIN.

delavca Franca Rožiča iz Lipja v St. Janžu pri Velenju. Rožiča so težko poškodovanega oddali v celjsko bolnišnico.

c Dve nesreči. 25 letni žagar Franc Selč iz Vrba pri Zalcu je padel in si pri padcu zlomil levo roko. — 72 letni pos. Vinko Suster iz Vilanja je v graščini v Vitanju padel 4 metre globoko in si zlomil levo nogo. — Oba se zdravita v celjski bolnišnici.

c Tlakovati bodo pričeli v najkrajšem času Mariborsko cesto v odseku med Prečno ulico v Gaberju in Cesto na pokopališče na Sp. Hudičji. Stroške bo krila trdka Westen. Obenem bo začela mestna občina tlakovati hodnik za pešce ob Mariborski cesti od rudarske šole do Kovinarske ulice.

Ljubljana

a Kraljev spomenik bo torej le postavljen v Zvezdi, tako se je po dolgem oklevanju zdaj končno odločil spomeniški odbor. In tako bo mestna občina zdaj lahko vzela v roko preureditev zvezde in Kongresnega trga po že zdavnaj pripravljenih načrtih.

a Podražitev kruha. Torej so ljubljanski peki le dosegli, da smejo spet podražiti kruh. Povprečno za 30 par, se pravi, za toliko bodo zdaj pekli manjše hlebčke in štručke. Toda cena moke se v zadnjem času spet niža, potemtako bi se moral tudi kruh spet poceniti, oziroma je odpadel vsak vzrok za podražitev. Saj je pri žemljah še zmeraj več kot dovolj dobička!

a Ljubljana dobiva goste. V teh časih, ko je tujski promet padel na ničlo, se pa očividno prav živahno razvija domači turizem. Zlasti zdaj v sezoni šolskih izletov ima Ljubljana polno obiska. Vsak dan srečavamo na ulicah skupine vesele mladeži iz vseh krajev naše domačije, bližnjih in daljnih. Tako so si prišli le dni odgledat belo Ljubljano in tudi Bled in Bohinj sedmošolci gimnazije Novi Sad, včeraj dalmatinski dijaki in dijakinje s šibeniške realne gimnazije, iz Beograda pa so bili v soboto tu gojenci višje hotelske šole, ki so na Vodnikov spomenik položili lovorjev venec z jugoslovanskimi trakovi. Prihodnji leden pa napravi izlet v Slovenijo čez sto hrvatskih dečkov iz dečjega vzgajališča Amrušev, ki bodo v Ljubljani v Unionsu priredili 5. maja dva koncerta, popoldne za šolsko mladino, zvečer pa za odrasle.

a Dovolj dežja je padlo v zadnjih dveh dneh, krepko je namočilo zemljo in čudovito je vse ozelenelo. Ta blagodejni učinek dežja se je pokazal tudi na sobotnem trgu, če že manj v cenah, pa bolj v množinah sočivja, solate berivke, špinate in druge mlade zelenjave. Cvetja seveda tudi polno, že šmarnice so tu. Zaradi suše je v Ljubljani začelo primanjkovati celo mleka in mlečnih izdelkov, kar se le redkokdaj dogaja. Zdal bo menda že spet bolje, ko bo več paše in krme. Zanimivo in značilno je v teh časih vsekakor to, da se zmeraj najde kak vzrok za podražitev, a Bog varuj, da bi se kaj pocenilo! Zato pa imamo akcijo za pobiranje draginje...

Celje

Tudi Celje je treba očistiti

Kakor v drugih mestih Slovenije, imamo tudi v Celju in celjskem okolišu poleg domačih tujerodnih elementov tudi mnogo tujerodnih inozemcev. Velika večina teh ljudi je zaposlenih po industrijskih podjetjih, ki so skoraj vsa v tujih rokah. Po teh podjetjih ti ljudje zavzemajo privilegirane položaje kot strokovnjaki, kakršnih »baje« naša zemlja ne premore. So nastavljeni kot inženirji, ravnatelji, pisarniški višji uradniki, mojstri itd. Naši ljudje pa po takih podjetjih zavzemajo po veliki večini samo podrejena mesta in morajo tem tujcem izkazovati vso pokorščino in pred njimi klečeplaziti, da si ohranijo svoja mesta. Če se takemu močnemu zameriš, se gotovo znajdeš na cesti. Revizija o potrebi zaposlitve teh ljudi pa ni nujna samo v celjskih industrijskih podjetjih. Skrajni čas bi že bil, da bi malo posvetili v kraje, kakor so Hraštnik, St. Pavel pri Preboldu, Rogatec, Rimske Toplice, Konjice, Liboje, Soštanj in še tako po vrsti naprej. V teh krajih je močno razvita industrija, ki na vodilnih mestih zaposluje po večini samo tuje ljudi. V Celju imamo v

nekem velikem podjetju zaposlenega pod pretvezo, da zastopa tuj kapital, ravnatelja-kemika iz tuje države. Ta ravnatelj je bajno plačan, govori se o preko 30.000 din mesečno! V podjetju, v kolikor ga je tam videti, pa se obnaša prav oblastno, po gotovih njegovih metodah pa je dobro poznan tudi po mestu.

Zdal se nekaj o turistih, ki prihajajo k nam ter jih je posebno poslednje dni po naših krajih mnogo opaziti. Po ulici srečavaš tuje obraze, ki jih preje nisi bil vajen. Oblasti so jim pričele posvečati pažnjo in se bodo strogo izvajale nove odredbe glede tujkega prometa in glede bivanja inozemcev. Pri policiji je že uveden poseben oddelek za prijavo inozemcev.

Oblast pa naj ukrene tudi vse potrebno, da bodo iz industrijskih podjetij odpuščeni vsi tujerodni inozemci, ki na lahek način jedo naš kruh ter ga odjedajo domačinom. Nikake potrebe ni več, da zaposlujejo podjetja te ljudi kot nenadomestljive. Dovolj imamo domačih izvežbanih moči za vse stroke.

Otvoritev Celjskega kulturnega tedna

Včeraj ob 11. je v mali dvorani Celjskega doma otvoril umetnostni zgodovinar prof. dr. Fran Šijanec Celjski kulturni teden. V okviru Celjskega kulturnega tedna je v mali dvorani Celjskega doma nameščena razstava Jakopičevih celjskih slik in Bernekerjevih kipov. V svojem govoru je g. prof. orisal mojstra Jakopiča, ki se radi boleznii ni mogel osebno udeležiti otvoritve, spomnil pa se

je tudi pok. kiparja Bernekerja, ter obrazložil pomen prireditve CKT. Zahvalil se je vsem onim Celjanom, ki so dali na razpolago Jakopičeve slike, da je bila omogočena razstava ter pri otvoritvi navzočemu številnemu občinstvu, nakar je proglasil CKT za odprt. — Drevi ob 20. bo v isti dvorani Jakopičev večer. Predaval bo s pomočjo skioptičnih slik umiv. prof. dr. Fran Mesesnel.

še nekaj predlogov. Zahtevajo tudi 20% zvišanje mezd. Ker so nekateri mojstri že zvišali plačo za 10%, zahtevajo pomočniki še 10% zvišanje.

c Mestni svet celjski je v tajni seji sklenil, da bo mestna občina s 1. julijem zavarovala vse svoje pogodbenice in pragmatične nameščenice pri Trgovskem bolniškem podpornem društvu. — Pri mestni elektrarni sta bila sprejeta v službo elekroelektrik Franc Žagar in uradnik Edvard Rupnik.

c Za tajnika JRZ je v Celju nastavljen upokojeni župnik Miloš Čarf iz Galicije pri Celju.

c Ob priliki zadnje nevihte je v Svetini nad Celjem hudo gospodarila strela. Na

VPRAŠANJE GLAZIJE

Mestna občina celjska je sprejela odlok finančnega ministra, ki je v sporazumu z notranjim ministrom odklonilo sklep prejšnjega mestnega sveta celjskega iz leta 1935, da podaljša mestna občina zakupno pogodbo za Glazijo s Sokolom in SK Celjem za 25 let.

MEZDNO GIBANJE MIZARSKIH POMOČNIKOV

Kolektivna pogodba med mizarскими mojstri in pomočniki v Celju je potekla. Pomočniki so predlagali Združenju mizarских mojstrov, da se kolektivna pogodba podaljša za eno leto, doda pa se

p Strelska družina prične s streljanjem 5. maja.

p O narodni vzgoji predava jutri v „Mladiki“ ob 20. uri dr. Anton Trstenjak iz Maribora. Predavanje priredi „Ljudska univerza“.

p Smrtina žrtev debila. Valenko Martin iz Zagorčev pri Sv. Marjeti je podiral v gozdu. Pri tem ga je ujelo padajoče drevo in zmečkal. Med prevozom v ptujsko bolnišnico je izdihnil.

p Ponarejeni petstotaki. Na ptujski pošti so dobili 4 ponarejene petstotake in enega v neki trgovini. Ker so slabo ponarejeni, jih je lahko ugotoviti. Pazite na petstotake.

Maribor

Absolventi trgovske akademije za nameščence

V sredo je bil v restravraciji Povodnik občni zbor Kluba absolventov trgovske akademije v Mariboru. Predsednik Preatoni Angelo je v svojih izjavah nazorno prikazal prizadevanja kluba v minulnem poslovnem letu, ki so rodila zadovoljive uspehe. Občni zbor je ugotovil, da se radi nastale vojne čutijo čedalje bolj vse zle posledice tudi pri absolventih trgovske akademije, ki predstavljajo iz leta v leto močnejši kader privatnega nameščenstva. Uverjeni, da je odvisno ekonomsko izboljšanje njihovega položaja le od enotnega nastopa vseh absolventov in privatnih nameščencev, so sprejeli za prihodnje poslov. leto dalekosežne smernice. Iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. Murko Albert, je razvidno živahno delovanje društvene administracije. Na sestankih je obravnaval klub najrazličnejša gospodarska in socialna vprašanja. Klub je skrbel tudi za družabnost med svojimi člani. V ta namen je priredil več izletov in družabnih večerov. Poročilo socialno zaščitnega odseka, ki ga je podal g. Lorgier Mirko, dokazuje obsežnost nalog, ki jih je prevzel ta odsek. Ugotavlja, da se položaj absolventov v pogledu izboljšanja ekonomskih in socialnih pravic tudi v tem letu ni bistveno izpremenil. V zvezi z nastalim mednarodnim položajem se je položaj absolventov trg. akademij celo poslabšal. Čedalje bolj čuti privatni nameščenec radi povišanja cen življenjskim potrebščinam, kako pada realna vrednost njegove plače. Načelne smernice, ki si jih je s tem poročilom osvojilo

navzoče članstvo bi bile: 1. zahteva po priznanju draginskih doklad, 2. zahteva, da se podvzame takoj najstrožje mere proti onim inozemskim pisarniško-komercialnim uradnikom, ki so zaposleni v naših trgovinah in industrijah kot nenadomestljive moči. Prouči se naj preko oblasti najvestneje njih nenadomestljivost, ki se naj ob dokazani nadomestljivosti njih mesta izpolnijo z našimi nameščenci. 3. Zahteva, da se podvzamejo najenergičnejše mere proti špekulaciji in povišanju cen življenjskim potrebščinam. 4. zahteva po strogem izvajanju nove banske odredbe o mezdah za trgovsko in ostalo višje pomožno pisarniško osebje.

Socialno zaščitni odsek je v več primerih posredoval svojim članom službe. Povpraševanje je bilo skoro izključno po moških močeh, kar se pripisuje iz-

redno velikemu številu gojenk raznih enoletnih trgovskih tečajev, ki zapuščajo tukajšnje zavode. Četudi so absolventi trg. akademij že zdavnaj afirmirali svojo strokovno usposobljenost, je povpraševanje po absolventih s strani naše industrije in trgovine še vedno silno malo. Za nadzorstvo je poročal g. Šostarič Ivo. Sledile so volitve, pri katerih je bil za predsednika ponovno izvoljen gosp. Preatoni Angelo, za podpredsednika g. Lorgier Mirko, tajnik I. Murko Albert, tajnik II. Pernič Vesna, blagajnik Orel Franjo, odborniki: Hiti Marjan, Robnik Ivo, Miheljak Viljem, Lovše Zora, Lutman Stana, Lorgier Ljubica, v nadzorstvu so: Kralj Dušan, Plečko Ivan, Korošec Ant. H koncu je g. Starešina Gustav dal novih pobud članstvu za čim uspešnejše delo v novem poslovnem letu.

Simfonični koncert Glasbene Matice

Simfonični koncert, ki ga pripravlja orkestralni odsek »Glasbene Matice«, pomnožen z vojaškim orkestrom pod vodstvom izkušenega vojaškega kapelnika kapetana Jos. V. Jiranke, bo za kulturni Maribor glasben dogodek prvega reda. Saj ima nordijska glasba, ki bo tvorila glavni dve točki koncerta za nas »južnjake« radi svoje pester barvitosti čisto poseben čar. Že Grieg sam, ki je po svojem »Peru Gyntu« znan tudi širšemu občinstvu, bo v interpretaciji pianista dr. Romana Klasinca, ki bo

igral solo v klavirskem koncertu v amolu s spremljavo celokupnega orkestra, pravo glasbeno doživetje. Pa tudi Svendsen, čigar »Norveško rapsodijo« bomo slišali, bo našel med našo koncertno publiko mnogo prijateljev. O Dvořaku menda ni treba izgubljati besed, saj je dovolj znan in priljubljen. S simfonijo »Iz novega sveta« ga bomo spoznali z doslej še neznane, a prav posebno zanimive strani. Koncert bo 3. maja ob 20. uri v veliki dvorani Sokolskega doma. Predprodaja vstopnic pri »Putniku«.

Pomanjkljivosti studenške tržnice

Pred otvoritvijo nove tržnice v Studencih smo že uvideli, da bo zelo koristna in kraju potrebna, tako da gošpodinjam ne bo potrebno več tako daleč nositi zelenjave iz mesta. Priznati moramo občinskim očetom, da so dobro mislili. Higijensko neprimerna je pač tržnica pri glavni cesti, ker bo zelenjava naprašena od cestnega prahu, ki ga dvigajo mimo vozeči avtomobili in drugi vozovi. Treba bo malo bolj škropiti to cesto pred tržnico, kakor do sedaj. Na to opozarjamo zaradi tega, ko smo videli že v tem letu, da se vse premalo škropi, čeprav smo imeli obilo prahu. Škropi se pri nas samo pred dežjem in če nam

bo Bog poslal dovolj dežja, ne bomo imeli prašnih cest. Torej ta nedostatek se da še odpraviti, ne da se pa tako hitro odpraviti potreba javnega stranišča pri tržnici, na kar pač občinski očetje do zdaj še niso pomislili, kakor se vidi. Radi bi vedeli, kje neki bo prodajalcu mogoče opraviti nujno potrebo, ker pač noben hišni-lašnik tega ne bo dovolil, da bi se njegovo privatno stranišče uporabljalo kot javno. Iz tega sledi, da bo občina primorana misliti tudi na to, ker brez zgoraj navedenega bo tržnica v resnici še pomanjkljiva. Opazovalec.

»Astoria« ponovno na dražbi

Nedavno je bila dražba kavarne »Astoria«, ki jo je kot najvišji ponudnik kupil za 2.500.000 din Karl Wesiak, lastnik tvrdke »Weka« v Mariboru. Ker prometna komisija kupčije ni odobrila, bo v teku treh mesecev ponovna dražba.

JUBILEJ STUDENSKIH SOKOLSKIH DRAMATIKOV

V soboto zvečer je bil v studenskem Sokolskem domu pomemben jubilej sokolskih gledaliških igralcev. Tamkajšnji dramatski odsek je 101. nastopil na gledališkem odru s ponovitvijo zabavne Nušičeve komedije »UJEZ«. Občinstvo je nagovoril sokolski starosta g. Jože Vokač, ki se je

zahvalil sokolskim dilefantom za uspešno 20 letno kulturno delovanje in studenskiemu občinstvu za pozornost in podporo. Studenski Sokol ima vrsto igralcev, ki so daleč nad povprečnostjo dilefantizma.

CENJ. NAROČNIKE,

ki prejema »VEČERNIK« v naši upravi, prosimo, da poravnajo naročnino pred 1. majem. Prejeli bodo izkaznico, s katero bodo lahko dnevno prejeli list. UPRAVA.

m Mariborski novinarski klub. Drevo ob 18. uri bo v klubski sobi Grajske restavracije (Gustin) klubova seja. Na dnevnem redu so važna sporočila.

m Ljudska univerza. Drevo ob 20. uri bo predaval znani pisatelj dr. Slavko Batušić, tajnik Narodnega gledališča v Zagrebu, o temi »Gledališče izraz svoje dobe«.

Ker 1. in 2. maja »VEČERNIK« ne bo izšel, naprošamo cenj. inserente da oddajo

oglas

za 1. majsko številko »Večernika«

do ponedeljka odnosno torka 9. ure dopoldne

Opozorjamo, da bo »VEČERNIK« izšel v povečanem obsegu in nakladi

1. in 2. majnika »Večernik« ne bo izšel

1. maja je praznik grafičnega delavstva, ko počiva v tiskarnah vse delo, 2. maja je pa cerkveni praznik, ko tudi ne delajo tiskarne. Zato bo izšel »Večernik« pred prazniki zadnjič v terek, po praznikih pa prvič v petek. Opozorjamo cenj. naročnike inseratov in malih oglasov, ki bi želeli, da njihova naročila izvršimo, da nam jih pošljejo za 1. majsko številko »Večernika«, ki izide, kakor povedano, že v terek popoldne, najkasneje do torka, 30. t. m., do 9. ure dopoldne. Prvomajska številka »Večernika« bo imela večji obseg in večjo naklado. Ker bo tri dni v rokah naročnikov, je oglašanje v njej še prav posebno priporočljivo.

Kino

* Grajski kino. Danes »Nezvesti ljubimec«, Hans Moser, Theo Lingner, Lucie Englisch. Smeh in zopet smeh.

* Esplanade kino. Danes zadnjič francoski film »Zenska kaznilnica«. Torej prvi madžarski film muzikalna opereta »Viki«.

* Kino Union. Do vključno ponedeljka »Razdor« prekrasen film realne vsebine in mnogo humorja. V glavni vlogi Jean Gabin in Viviane Romance.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek, 29. aprila: Zaprto.

Torek, 30. aprila, ob 20.: »Izdaja pri Novari«. Premiera Red C.

Premiera »Izdaje pri Novari« pretresljive švicarske drame iz kmetskega življenja, bo v terek, 30. t. m. To delo je z največjim uspehom obšlo velike odre in je bilo svojčas tudi v Mariboru s priznanjem sprejeto.

Radio

Torek, 30. aprila

Ljubljana: 7. poročila in veseli zvoki; 11. šolska ura; 12. mandoline in balalajke; 12.30 poročila; 13.02 koncert RO; 14. poročila; 18. slavni slovanski skladatelji; 18.40 vrhunec verskega življenja — ljubezen; 19. poročila; 19.50 gospodarska navodila; 20. akademski pevski kvintet; 20.45 Dvorakovi slovanski plesi; 22. poročila; 22.15 veseli zvoki. — Beograd: 13.10 glasba iz zvočnih filmov, 14. koncert na čelu; 18.20 plošče; 20.10 narodne pesmi; 19.40 tamburaški orkester; 22. koncert. — Sofija: 16.30 lahka gl.; 18.45 mali orkester; 20. komorna glasba; 21. ruske romane. — Praga: 19.50 glasbeni festival; 21.30 lahka gl.; 22. dela čeških skladateljev. — London: 20.30 lahka gl.; 21.35 koncert orkestra; 23.05 lahka glasba. — Radio-Paris: 19.45 koncert Alfreda Cortola in Jacquesa Thibauda; 22. popevčice; 22.45 zabavni koncert. — Rim: 17.15 lahka gl.; 20.30 plesna gl.; 21. simf. koncert (Beethoven); 22.20 lahka gl. — Milano: 20.30 Mozartova opera »Čarobna piščal«. — Firenze: 19. lahka glasba; 19.30 odlomki iz oper. — Budimpešta: 17.15 salonski orkester, 18.35 ciganska godba; 19.30 Leharjeva opereta »Zemlja smehljaja«; 22.30 plesna gl. — Dunaj: 19.15 koncert del mobiliziranih skladateljev. — Bratislava: 19.30 koncert Leharjeve gl.

Celjski šah. klub — ŠK »Vidmar« 4:4

Včeraj sta se v »Mariborskem dvoru« srečala v prvi tekmi semifinala Slov. šah. zveze zmagovalca celjske in mariborske skupine Celjski šah. klub in Šah. klub »Vidmar«. Goste je pozdravil podpredsednik ŠKV g. France Gerželj, nakar je za goste spregovoril predsednik CŠK g. Jos. Grašar. Po opravljenih formalnostih je pričela tekma na osemih šahovnicah. Skoraj vse partije so bile odprte z d2—d4. V središčni igri je bil malone na vseh šahovnicah ŠKV v veliki prednosti ter je bilo pričakovati visoko zmago »Vidmarja«. Toda šah je muhasta igra. Njegova boginja Caissa se je tokrat grenko poigrala z »Vidmarjem«. Znenada se je zasukala karta in sreča se je s polnim prgiščem nasmejala Celjanom. Tri pričakovane točke so se nenadoma izpremenile »Vidmarju« v tri ničle. In napeta tekma je končala z neodločenim rezultatom 4:4.

V rekordno kratkem času je na 8. šahovnici končala partija Čertalič (V) - Fais (C). Slednji je v francoski obrambi nekoliko nespretno zamašil svojo damo, ki ji je Čertalič odrezal vsak izhod ter s tem odločil partijo. Damin gambit Lukeš B. (V) - Modic (C) na 6. šahovnici je dal pozicijsko igro, ki je po središčni prinesla Lukešu poleg dobre pozicije še materialno prednost, ki je odločila v končnici. Na 7. šahovnici je podvzel Grašar (C) proti Pečetu (V) drzen napad na kraljevo krilo, ga razbil in nasprotnika v 29. potezi matiral. Zelo podjetno je zaigral na 4. šahovnici Lukeš F. (V) proti inž. Sajovicu (C)

ter v končnici sigurno odločil partijo v svoj prid. Ob stanju 3:1 za »Vidmarja« so postali številni kibici pozorni na 1. šahovnico, kjer je Cijan (C) v damskem gambitu nastavljal v središčni Gerželju (V) nevarne pasti, ki se jim je črni z dobro obrambo izognil. Slednji je Cijan sam padel v past ter brez pomoči izgubil figuro. Gerželjeva zmaga je bila samo še zadeva tehnične eksekucije, toda za čudo veliko, Gerželj je kljub temu še našel možnost, da je izgubil. Podobna usoda je na 5. šahovnici doletela v damskem gambitu Diehla (C), ki je iz dobljene pozicije proti Kustru (V) skopal samemu sebi grob ter izgubil. Ob stanju 4:2 za »Vidmarja« sta bili v teku še partiji na 2. in 3. šahovnici. Marvin (V) je v holandski obrambi popolnoma nadigral svojega partnerja Šmigovca (C) ter je bilo pričakovati, da bo igra brez posebnih težav dobila. Toda z nekaj nepremišljenimi potezami je napravil vse izgleda ter izgubil. V tem času je na 2. šahovnici tudi Kukovec (V) pokvaril svojo trdno in izgledno pozicijo proti Poljancu (C). Ob veliki materialni izgubi, ki jo je utrpel spričo krive kombinacije, je nujno moral položiti orožje. Prijazni in ljubeznivi celjski šahisti so kljub dežju veselega srca in zadovoljni zapustili Maribor. Tik ob prepadu jih je boginja šaha prepeljala k neodločenemu rezultatu. Če jim bo prihodnje nedeljo, 5. maja, pri revanšni tekmi v Celju še tako naklonjena kajpada »Vidmar« ne bo imel lahkega stališča.

Zanimivosti

Ob stoletnici smrti očeta avstrijskih železnic

Ljudje se niso mogli načuditi konjem, ki so vlekli 250 centov tovora po tračnicah

Ravnatelj višje matematike Josip pl. Gerstner je dobil z dvornim dekretom 25. novembra 1801 nalog ustanoviti v Pragi tehnični zavod za izobrazbo uradnikov in predstojnikov za poljedelstvo, tovarne in gradbeno stroko. Kot predhodnik tehničnih visokih šol v Avstriji se je otvoril tehnični učni zavod v Pragi 1. 1806. Hidrotehnični družbi je Gerstner dne 31. decembra 1807 poročal, da je nameravani prekop med Vltavo in Donavo po sedanjih načrtih, zaradi previsokih stroškov neizvedljiv, vendar se naj med obema rekama zgradi železnica. Ta predlog je bil v splošnem sprejet, vendar je izvedbo vojna preprečila. Gerstner si je pridobil v zgodovini železnic častno ime, ker je kot prvi na tem polju v posebni brošuri povzdigoval dobrote železnic. Te ideje je izvršil njegov sin Anton pl. Gerstner rojen v Pragi 11. maja 1795.

Da bi železniško vprašanje proučeval je Gerstner ml. leta 1821 odpotoval na Angleško. Ko se je vrnil v domovino, je dne 29. decembra 1823 predložil prošnjo za koncesijo železniške zveze med Donavo in Vltavo. Na Dunaju v Praterju je pa napravil kot vzorec 227,5 m dolgo železnico z deloma lesenimi kovanimi in litimi tračnicami. Na tej železnici sta vozila dva vozička z okovanimi kolesi. Cesar Franc I. je s pismom z dne 7. IX. 1. 1824. potrdil Gerstnerju ml. izpeljavo železnice med Donavo in Vltavo. Ker so takrat prevažali sol po slabih cestah iz Gmundena preko Linca na Češko se je najprvo sklenilo zgraditi železnico iz Linca do Čeških Budjevic.

Z delom se je pričelo 28. julija 1825. in prvi material je zbudil pri ljudstvu splošno občudovanje, ker si nihče ni mogel predstaviti, da zamoreta vleči dva konja po železnici 250 centov tovora 4 milje daleč. Na stotine radovednega ljudstva se je zbralo ob železniški progi od Zartla do Kolkove, ko se je raznesla novica, da vlečeta dva konja kolono 7 vagonov naloženih s 14.000 kg robe.

Zaradi načina gradbe je prišlo med podjetniki in Gerstnerjem do spora. Inženir Schönerer je spoznal nekatere napake na zgradbi in zastopal mnenje, naj se železnica zgradi samo za konjski obrat. Gerstner je bil zopet nasprotnega mnenja namreč za izvedbo parnega obrata. Ker je Gerstner podlegel s svojim načrtom je dal 1. 1828 ostavko, odpotoval na Angleško, potem pa v Rusijo, kjer je zgradil prvo železnico v Rusiji, progo Petrograd - Carskoje Selo. Pozneje je šel v Ameriko, kjer je umrl 12. aprila leta 1840, star komaj 45 let.

V dobi ko je Gerstner zasnoval svojo

prvo železnico so se tudi Karlovčani začeli zanimati zanjo. Leta 1828 je major Knežić svetoval izpeljavo 10½ milj dolge železnice iz Siska čez Turopolje v Karlovac in poudarjal koristi morebitne 1½ milje dolge stranske proge iz Turopolja do Savskega mostu pri Zagrebu, ker se s tem odcepom železnici pritegne tudi vse ono blago, ki je namenjeno iz Siska v Zagreb oziroma preko Zagreba na Kranjsko. Vsako leto da gre po Savi iz Siska na Kranjsko 500.000 vagonov ži-

ta v teži 400.000 centov iz Ljubljane v Sisak pa 50.000 centov prekomorskega blaga. Najbrž bi stranska proga prevažala povprečno 80.000 centov pšenice, ki jo dobavljajo Zagrebčani v Sisku in 50.000 centov blaga, ki ga sedaj vozijo po cesti iz Zagreba v Karlovac.

Želja karlovških krogov se je izpolnila le toliko, da je 1. 1840 neki konzorcij meril progo iz Zagreba u Sisak in Karlovac, do kakega uspeha na ni prišel. Zaupniki

tega konzorcija so 1. 1850 predložili banu Jelačiću spomenico, naj se omenjene proge gradijo kot konjske železnice na državne stroške. Nato sta se izrekli obe progi kot državni železnici in odredilo se je trasiranje železnice iz Zidanega mosta v Sisak in iz Zagreba v Karlovac. »Novice« z dne 27. oktobra 1852 poročajo, da je cesar odobril železnico od Zidanega mosta do hrvaške meje do Dobovi dne 13. oktobra 1852. Leta 1855 je došel carski odlok, da se začne gradbeno delo. Spodnji ustroj za dvotirno tirno progo med Zidanim mostom in Rajhenburgom se je že zgradil in se je za to delo porabilo 2½ milijona gld. Potem je delo nekaj let počivalo, ker je državi zmanjkalo drobiža.

Američanka je želela, da jo popelje v Tibet. Mož je okleval, dejal pa, naj poskusi srečo s severne kitajske strani. Še preden je pa dekle prišlo tja, je prihitel k njej sel Dalaj Lama s sporočilom, da ne želi videti »bele čarovnice« v svoji zemlji. Vljudno jo je opozoril, naj se vrne, ker je boljše zanjo, da se nikoli ne sreča z visokim svečenikom...

Samostan, ki je res v službi naroda je ustanova nedavno umrlega italijanskega patra Luigia Orione. V njegov zavod so prihajali vsi pomoči potrebni, od mladih deklet do slepih starčkov. Iz naranega denarja so kupili 20.000 km² veta, kjer bodo postavili Orioneju v imen ogromen zavod za blažitev ljudske bede.

S 30.000 vrečami so prekrili v Berlinu starem muzeju stoječi pergamonski oljski s 120 m dolgimi reliefnimi freskami. Ko naj bi bil varen pred letalskimi mbami.

Za 375 milijonov din knjig izdajo letno Angleži. Tretjina teh gre v tujino.

Rešitev nedeljske križanke št. 73.

Vodoravno: sova, Egon Taras, ata, Ala, Mura, obed, Aral, Reka, bog, mati Amor, Aden, nada, Rab, mak, Elija, Uran, beta. **Navpično:** salama, marabu, tur, Ada, tara, Tebe, aga, Albin, lan, era, organ, Job, Saba, mama, lek, oda, Nevada, raketa.

— Kolikor sem ti že rekla, da se ne spodobi vtikati roke v žep!

Sezula galoše, alarmirala gasilce

V bukreškem gledališču se je primeril dogodek, ki bi lahko postal usoden. Tik pred predstavo je pridrvel gasilni avto, možje so poskakali iz njega in hiteli s cevmi v vestibul gledališča. Ljudje so prestrašeni bežali s sedežev, misleč da je požar. Na vratih je nastala velika gneča. Le težko je bilo pomiriti paniko.

Ugotovili so, da se je neka dama pri sezu vanju galoš nehote naslonila s komolcem na alarmni signal in ga sprožila. Gasilci so bili seveda na vrat na nos tu, čeprav ni bilo ne duha ne sluha po ognju.

Ženski daj prav — pa bo videla, da je kriva.

Američanka, ki je hotela osvojiti Tibet

Pred 60 leti je bogato ameriško dekle, ki je mnogo čitalo doma o Tibetu, tej strehi sveta s čudovitim Dalaj Lamo, sklenilo, potovati v deželo mistike. Prišla je do mej Tibeta, toda nikjer ni mogla vanj, ker je bil tedaj še bolj zastra-

žen kot je dandanes. Najela je celo odpravo mož in tovornih konj ter zaman čakala ugodne prilike.

Nekega dne je z ročno lekarno pomagala ranjenemu Tibetancu, ki ji je za hvaležnost obljubil izpolniti vsako željo.

FLORENCE RIDDELL

LJUBEZEN NA EKVATORJU ROMAN 59

Kazno je bilo vsem, da Glenison umara Elize, kar je zbujało v Filipu silno ogorčenje. Eliza je vendar tako ljubezniva, govori z njo vljudno in naravnost obožuje Filipovega sinčka. A tudi mali Brian je vzljudil Elizo. Otrok, ki se za Anito ni zmenil, je vselej radostno razširil roke, ko je opazil Elizo. Glenison seveda to ni bilo po godu, kar je ugotovil tudi Filip. Zavedal pa se je, da bi bilo silno neprijetno, če bi Glen kaj slutila. Toda to je vendar nemogoče, se je tolažil Filip. Zares, saj ni treba, da bi bila ljubosumna na Elizo, ko pa je tako nežna in dobra duša. Preteklosti ni sploh omenjala. In Filip je vendar znal varovati njuno prijateljstvo v mejah dostojnosti. Grdo bi bilo, če bi se je izogibal. Sicer pa so ljudje v današnji dobi razumnejši in širokogrudnejši...

Da, Eliza je bila dober in prijeten prijatelj, in ničesar drugega...

Potlej se je Filip nenadoma spomnil, kako so se ji zalesketale v očeh solze, ko je prvič vzela v naročje otroka. Zakaj neki je jokala? Ali se je spominjala njune ljubezni? Ali se je spominjala... Ne, Filip je stisnil zobe. Na to pot ne sme zaiti!

Toda kot vse prepovedane stvari, tako ga je tudi ta silno mikala. V teh dneh se je, ne da bi se tega zavedal, neprestano sukal okoli Elize, kar ni opazila samo Glen, ampak tudi drugi. Edino Eliza se je obnašala kot da tega ne vidi. Neprestano je zrla vanj s svojimi velikimi modrimi očmi, vsa radostna in veselo nasmejana. Pajek, ki nedolžno in nevidno prede svoje srebrne niti med rožami... In Filipa ni bilo težko ujeti vanje... ni videl nevarnosti.

Glenison je polagoma pričela razumevati, zakaj včasih ljudje zagrešijo zločine...

Elizino koketiranje je opazila tudi Anita. »Eliza, ti si nebrzdan otrok. Pusti Filipa!« ji je često prigovarjala. »Ta uboga žena nam skopni od bolesti!«

»Zasluzila si je!« ji je kratko odgovorila Eliza.

Anita se je zgrozila »Toda, Eliza, tega vendar ne smeš početi! Ne, kaj takega! Dobra duša je. Obožuje ga! Brez njega bi ne mogla živeti. Gorje, če s tem nadaljuješ. Ona je mirnega značaja, molči. Toda...«

Glenison je že sama občutila, da ji po-

jenjujejo odporne sile. Vsak dan je skušala nešteto krat mirno in trezno premisliti zadevo. Znova se približati Elizi, pasti pred njo na kolena — ne, to bi bilo brez haska. Nikoli več ni hotela videti ta zmagoslavni smeh v njenih modrih očeh. Eliza je zadnji čas vidno izražala svoje dopadenje nad tem, ker je docela omrežila Filipa. Brez sramu se mu je približevala kar pred vso družbo, glasno in izzivajoče, da bi to opazila tudi Glenison.

Včasih je menila Glenison, da bi se o zadevi porazgovorila s Filipom. Da, mogoče — toda kaj naj mu prav za prav reče? Nikoli nista bila sama z Elizo. Vse, kar je bilo med njima, je bilo javno in vsem očito. Prav gotovo da ni bilo ničesar tainega med njima. Česa ga naj torej obtoži? Kako naj se vendar izrazi? Predstavljala si je že sedaj Filipov srd. Tako sta ji pogum in odločnost čedalje bolj izginjala. Toda vroče je molila, da bi Eliza kmalu odšla od tod...

Anitina svarila je sprejemala Eliza z nasmehom. »Toda to je vendar vse silno nesmiselno, Nita, ničesar slabega ni v mojem razmerju do Filipa! Hočem ga le nekoliko vzdramiti! Odkar je oženjen, je postal skoraj plah in neroden. Toda, kaj se je vendar zgodilo s teboj, draga moja. Nikoli bi si ne mislila, da se boš vprav ti pričela zgražati nad običajnim flirtom v Keniji! Menda nisi še pozabila na svoje flirte? Precej jih je bilo.«

»Toda nikoli se nisem spuščala v flirt z močem, ki bi imel tako dobro in vredno ženo!« ji je odgovorila Anita. »Vselej strogo pazim na mejo spodobnosti! Spet te svarim; ta žena odpira oči!«

Eliza se je veselo nasmešnila.

»Tudi moja zabava ni nič hudega. Vsi vidite, da je le nedolžna igra. Ah, Anita, ne bodi tako stroga do svoje sestrice, ki je preživela tako težke dni!«

Anita je morala popustiti. Zelo rada je imela Elizo, ki je bila sedem let mlajša. Aniti se je zdela kot nedorasel otrok. Po božala jo je po laseh in rahlo poljubila.

»Vem, vem, draga, vse vem!« ji je rekla. »Toda nikar ne ženi stvari do skrajnosti! Rada imam Filipovo ženo, kar si menda opazila. Mimo tega pa je tu še nekdo, ki si mu silno všeč. In tudi ta je imeniten človek...«

Eliza se je spet zasmejala. »Toda, Nita, jaz sem mislila, da si si ga izbrala zase!«

»Zares, hotela sem. Dolgo sem se trudila!« se je Anita smejala sama sebi. »Zelo zanimiv in privlačen je. V teh mirnih močeh tiči vselej neka tajinstvenost. Toda vsi njegovi pogledi veljajo le Gleni, kot veš. Šele pred nedavnim si mu postala tudi ti všeč. Dober in mil je, Liza. Pomisli vendar nekoliko. Svetujem ti, da se pred njim ne ženeš toliko okoli Filipa!«

Eliza se je zares zamislila.

(Dalle.)

Sport

Novi prvaki Slovenije v rokoborbi

V društvenem domu SSK Maratona v Rušah je bila včeraj sportna prireditev, ki je vzbudila splošno pozornost. Čeprav so nekateri rokoborci, ki bi lahko bili nastopili z lepimi izgledi na končni uspeh, izostali, med drugimi tudi SK Planina in SK Kamnik sploh nista bila zastopana, so vendarle rokoborbe ostale na visokem nivoju ter je prišlo do ostrih borb, ki so v nekaj slučajih končale s presenečenjem. Ker zunanjih zastopnikov ni bilo, se je torej prvenstvo razvijalo predvsem v znamenju dvoboja med SSK Maratonom in PSK ter ponovno poudarilo važno vlogo, ki jo igra mesto Maribor v tem sportu. Ako bi hoteli vrednotiti to prvenstvo kot klubski dvoboj med obema lokalnima partnerjema, bi izid pomenil visoko zmago Maratona. Lista slovenskih rokoborskih prvakov 1940 je sledeča:

bantam: 1. Maks Dolinšek (M), 2. Seibert (PSK);

peresna: 1. Ludvik Dolinšek (M), 2. Le-

penik (PSK), 3. Jug (M);

lahka: 1. Robič (M), 2. Rezman (PSK), 3. Podgornik (M);

welter: 1. Blatnik (M), 2. Verbošt (M);
polteška: 1. Sernko (M), 2. Orešnik (M);
teška: Pirher (M).

Med doseženimi rezultati je največje presenečenje pač v porazu državnega prvaka Verbošta proti Blatniku. Borba med njima je bila najdaljša med vsemi, trajala je polnih 20 minut, Blatnik je zmagal po točkah, z eno samo točko razlike.

Organizacija prireditve je bila v rokah sodniškega zbora z inž. Lahom in inž. Maderjem na čelu, borbe je vodil Sapec, ki sta mu kot stranska sodnika pomagala Krušec in Jazbinšek. Včerajšnje rokoborbe so pokazale visok razred mariborske rokoborskega sporta.

Slovensko nogo

Na področju SNZ je včeraj nastopilo 12 prvorazrednih klubov v prvenstvenih tekmah, k pa dosedanjega stanja niso bistveno izpremenile. Slej ko prej so ostali v vseh treh skupinah isti kandidati za vstop v ligo, odnosno prvenstveni finale. V mariborski skupini se je po porazu Mure položaj izpremenil le v toliko da sedaj Mura definitivno odpade kot kandidat za tretje mesto. V poštevi pridele le 8 ISSK Maribor in SK Rapid, od katerih pa im prvi večje izgleda. V celjski skupini sta Amater in Olimp delila točki in je ostalo v pri starem. V ljubljanski skupini vodi po zmgi nad Bratstvom Kranj, Bratstvo je padlo tretje mesto, sicer pa so ostali v vodstvu trije klubi kakor doslej: Kranj, Mars in Brstvo.

ZELEZNIČAR—MURA 5 : 0 (3 : 0)

Prvenstvena tekma med Zeleznicarjem Muro je bila za nadaljnji razvoj prvenske MNP precejšnje važnosti ter so jo mariborski sportniki tudi s precejšnjim zanimanjem pričakovali, ker bi izid utegnil bistvo vplivati na to, kdo bo tretji na tablici. Vendar so se gosti iz Murske Sobotice izkazali za mnogo prešibke, da bi lahko ogrozili dobro razpoloženo enajstoročno Zeleznicarja, ki je zmagala gladko in zaslužno brez posebnega naprezanja. Radi tega je tekma kmalu postala radi svoje monotonosti manj zanimiva. Zeleznicarjevo moštvo se je pokazalo v svoji običajni formi. O Muri je treba reči, da je

celo v venki premoci, a brez številčnega efekta. Sodil je g. Macoratti.

REZULTATI V LJUBLJANSKI SKUPINI:

Hermes—Disk 1 : 0 (1 : 0)
Svoboda—Reka 2 : 0 (1 : 0)
Mars—Jadran 1 : 1 (1 : 1)
Kranj—Bratstvo 2 : 1 (2 : 1)

Dve gostovanji Mariborčanov
ISSK MARIBOR V ČAKOVCU

ISSK Maribor je včeraj odigral v Čakovcu prijateljsko nogometno tekmo proti ČSK ter po zanimivi tekmi tesno izgubil z 1 : 0 (1 : 0). Moštvo je nastopilo s 5 juniorji, dočim so Čakovčani od odmora igrali s tremi rezervnimi močmi, po odmoru pa kompletni. Po poteku tekme bi se pri več sreče tudi zmaga gostov ne dala osporavati. Sodnik je bil g. Selanac.

JUNIORJI SK ZELEZNIČARJA V GUSTANJU

Juniorski team SK Zeleznicarja je gostoval v Guštanju proti SK Slovanu ter v prijateljski tekmi zmagal s 5 : 3 (4 : 0). Zanimivi tekmi je prisostvovalo okoli 200 gledalcev. Strelci za goste so bili Kováčič (2), Lačič, Štefančič in Lutman, za domačine pa je 2 gola doseglo levo krilo, tretjega pa levi branilec. Sodnik je bil g. Lorber.

ZAKLJUČEK TEKMOVANJA V SLOVENSKO HRVATSKI LIGI

Včeraj se je odigralo v slovensko-hrvatski ligi poslednje kolo tekem v prvenstvu 1939-40. Kakor je bilo pričakovati, so ostali na prvih treh mestih Gradjanski, Hašk in Hajduk, ki bodo tekmovali dalje v finalu za državno prvenstvo. Nekatere tekme presenečajo po visokih rezultatih, med prizadetimi klubi je tudi SK Ljubljana, ki se je vrnila iz Osijeka s 7 goli, kar gre predvsem na račun blesure vratarja. Rezultati:

Slavija (O)—Ljubljana 7 : 0 (3 : 0)
Concordia—Slavija (V) 2 : 6 (2 : 2)
Gradjanski—Hašk 9 : 0 (2 : 0)
Hajduk—Sašk 8 : 0 (2 : 0)
Split—Bačka 1 : 1 (1 : 0).

Tablica prvenstva v slovensko-hrvatski ligi po zaključenem prvenstvu, odigrati je treba še zaostalo tekmo Split—Slavija (V) ter 13 minut prekinjene tekme Ljubljana—Slavija (V), je sledeča:

Gradjanski	18	16	1	1	91:6	33
Hašk	18	11	2	5	41:37	24
Hajduk	18	10	2	6	57:29	22
Concordia	18	9	1	8	31:38	19
Sašk	18	8	2	8	29:40	18
Slavija (O)	18	5	4	8	31:41	14
Split	16	5	3	8	21:39	13
Bačka	18	5	2	11	24:48	12
Slavija (V)	16	5	1	10	24:33	11
Ljubljana	17	3	2	12	25:63	8

SRBSKA LIGA

Tudi v srbski ligi se je tekmoovanje zaključilo. Včerajšnji rezultati ne pomenijo nobenih presenečenj, tudi na tablici ni prišlo do izprememb, tako da bodo v finalu tekmovali BSK, Jugoslavija in Slavija (S). Zadnje kolo je prineslo tele rezultate:

Mariborske drobne vesti

CENE NA MARIBORSKEM SEJMU

Na živinskem sejmu so bile cene naslednje: poldebili voli 5-650 din, plemenski voli 575-7, biki za klanje 450 do 550, klavne krave (debele) 450-6, plemenske krave 425-525, krave klobasariče 310-4, molzne krave 4-6, breje krave 4-5, mlada živina 5-775, teleta 550-675 din za kg žive teže.

Na svinjskem sejmu so bile cene naslednje: 5 do 6 tednov stari prasci 120 do 130 din, 7 do 9 tednov stari po 135 do 140, 3-4 mesece stari 220-270, 5 do 7 mesecev stari 360 do 430, 8 do 10 mesecev stari 480 do 590, 1 leto stari 820-890 din.

Svinje so se prodajale po 7 do 10 din za kg žive teže in po 12 do 15 za kg mrtve teže.

SMRTNA ŽRTEV NOŽA

V viničariji Janeza Senekoviča v Ruščah je bil z nožem zaboden v levo stegno viničarjev sin Kari Puhner, ki je kmalu izkrevavel. Orožje od Sv. Marjete so uvedli preiskavo. Trup'o ubitega so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Petru.

Adolf Hitler pred sodniki. Te dni se je zagovarjal pred mariborskim malim kazenskim senatom 21 letni Adolf Hitler s Kozjaka zaradi goljufije. Prišel je v kamniško občino in zahteval živinski potni list na tuje ime. Sodniki so ga obsodili na 7 dni pogojnega zapora.

Zaradi goščenja pri Mariboru so se nekeli meljski gostilni slepi slinje moški. Enemu so odgriznili prst, drugemu s pivskim vrčem razbili ustnico, tretjega pa so obdelali s stolom. Med prelopom so razbili tudi dva stola. Red so napravili stražniki, ki so pretepače odvedli.

Dozorni dež smo v soboto dobili. Polja, travniki in vrtovi so bili za popolnoma izsušeni in je ta dvodnevna moča zlata vredna.

Hazardno igranje so odkrili orožniki v nekem stanovanju na Pobrežju. Obiskovalci tega "Monte Carla" so sami fantalibi, ki skušajo na vse načine dobiti denar za igro in potem skubijo svoje solgravo ter naprevidne žrve.

V zlato prostost je bilo izpuščenih iz tukajšnje kaznilnice 10 kaznjencev, ki so bili zaradi ubojev obsojeni na 2 do 10 let ječe. Ker so se lepo obnašali, so bili po gojno izpuščeni.

OGLASI

V malih oglasih stane vsaka beseda 50 od najmanjša pristojbina za oreklil doosovanja in žentovenski oglasni din 1.— po besedi Najmanjši 10.— Debele tiskane besede se računajo dvolpo Delasni žavek 20.— Znesek za male oglase se plačuje takoj ori naročilu oziroma za očilom ali na no pošni oložnici na tekovni račun št 11.406. Za vs oglasov se mora priložiti znamka za 2 din

OPREMLJENI SOBI

bnim vliodom, eno s oskrbo, iščeta stalno ti osebi za 1. junij, na ogl. odd. »Večer »Sorodnika«.

2803-7

bo dob?

2804-15

OFERJA

tkoi. Fornezi Ot-

vrenec na Poh.

2807-9

EGA POMOC-

IKA

stalno. Dogša,

4. 2806-9

V našem

Velika, prazna

SONČNA SOBA

blizu parka se takoj odda. —

Povprašati Vrazova ulica 2.

prilicje, desno, od 10. do 12.

in od 4. do 6. ure. 2804-15

Kapital

HRANILNE KNIJIZE

drž. vredn. papirje, valute

prodane najbolje tri Bančno

kom. zavodu. Aleksandrova 40

Kupujte pri nas srečke drž.

loterije. 1918-1

Kam, kie?

ZAKAJ PO VINO V ODDA-

LJENI VINOTOČ?

V Ulici kneza Koclja 5 dobite

po isti in tudi nižji ceni iz-

borna vina, in to no izbiri.

2750-17

MODERNI VOZICKI

po vseh cenah

BOGOMIR DIVJAK

Ulica kneza Koclja 4

Čitajte „Večernik“

HIŠICA Z VRTOM
cena 15.000 din. Direktni kupci na vprašajo v Mariboru. Stritarjeva ul. 7. Dolajš.

2799-2

Prodam

Prodam kompletno

SPALNICO

in drugo pohištvo radi selitve

Vprašati Kamniška 10, dnevno od 10. ure naprei. 2805-4

Stanovanje

Odda se dvojje lepih.

MANJŠIH STANOVANJ

v najem. Vprašati Vrtina 8-I.

2665-5

Oddam

SOBO IN KUHINJO

v pritličju in drug. nadstropju. Smetanova ul. 58. 2801-5

STANOVANJE

zaprti, sončno, enosobno in

dvosobno takoj oddam. Markarjeva 13. Studenci. 2797-5

Sobo odda

SOBO

separirano, oddam. Mesečno

80 din. Zg. Radvanje 97. zra-

ven tovarne svile. 2798-7

KOLARSKEGA POMOČNIKA

NIKA

v stalno službo. Vinko Dolin-

šek, Sv. Lovrenc na Poh.

2796-9

Dopisi

Iščem

VDOVO

v svrhu ženitve, staro od 35

do 40 let. V poštevi pridejo

le vdove z nekaj denarja. —

Pismene ponudbe na ogl. odd.

»Večernika« pod »Len dome«.

2800-12

Pouk

NEMŠČINA, ITALIJANŠČI-

NA, FRANCOŠČINA,

po lahki, hitri metodi. Indivi-

dualen pouk. Zajamčen uspeh

Aleksandrova cesta 14-I. le-

vo; od 1. maja dalje Gregor-

čičeva 3, pritličje, desno.

2755-13

Še dovolj blaga se dobi pri

Trpinu

po zelo nizkih cenah.

Oglejte si izložbe!

Lepa poučna knjiga

je najprimernejše darilo za odrasle in otroke
KNJIGARNA TISKOVNE ZADRUGE
Maribor, Aleksandrova c. 13, telefon 25-45

